

לא לאנד את היתרון בשדה המחקר הרפואי

« באחרונה פורסם על בישלון המחקר הקליני של חברת די פארם, שפגע קשות בתוכניותיה להוביל מוצר רפואי חדש לשוק. די פארם מצטרפת לחברת פארמוס וחברות ישראליות ובינלאומיות רבות שחוו על בשרן את האתגר המדעי, העלות האדירה והמחפומים הביורוקרטיים להביא תרופה חדשה לשוק. כולן חברות שנשארו הבטחה גדולה לפריצת הדרך המי דעית הבאה, אבל לא הגיעו לקו הגמר. האתגרים שעמם מתמודדת כיום תע־ שיית הפארמה מתגמרים למול המאמצים שנדרשו בעבר לפריצות הדרך הגדולות של עולם הרפואה, אלה שהצילו והעניקו שנות חיים לאינספור אנשים. הדרך למציאת הת־ רופה הבאה שתשנה את עולם הרפואה מעולם לא היתה קשה וארוכה כל כך. לפי אומדנים מסוימים, מבין 10,000 מולקולות (כימיות או ביולוגיות) המתחילות את דרכן במעבדות המחקר, רק 1-2 יגיעו לקו הגמר כמוצר מוגמר, וגם זאת בטווח של 15 שנה לאחר תחילת המ־ חקר. במשך 30 השנה האחרונות העלות הנדר־ שת לפיתוח תרופה חדשה גדלה ב-1,000%. עלות אדירה של יותר ממיליארד דולר,

משך הפיתוח והסיכוי הקטן להגיע לקו הגמר, נותנים יתרון גדול לתעשיית ה"ביג פארמה" ביכולת להביא את התרופה הבאה לשוק. העובדה כי תעשיית הפארמה מסתמכת על מגוון מוצרים הנמצאים בפיתוח בו בזמן, קו מוצרים יציב המבטיח מימון להמשך המחקר והפיתוח יחד עם הניסיון המצטבר של מאות אלפי עובדים, מגדילים את ההסתברות כי גם בעתיד תעשיית הפארמה תמשיך להציע לא־ נושות חיים ארוכים, בטוחים וטובים יותר. את המאמצים של חברות הפארמה ניתן לראות באמצעות המספרים: ב-1990-2009 הגדילו חברות התרופות האירופיות את התקציב המיועד למחקר ופיתוח ב-235% והאמריקאיות ב-412%. חברות הונק קטנות ימשיכו להלהיב את רמיונם של המשקיעים המחפשים לעשות את ה"מכה", אבל החולים ימשיכו להיושע מחברות הפארמה הגדולות הממשיכות מדי יום במאמציהם להציע עולם בטוח ובריא יותר. הדרך למציאת פריצת הדרך הבאה עו־ ברת דרך מחקר רפואי. באירופה לברה תבי־ רות הפארמה משקיעות במחקר ופיתוח 26.5 מיליארד יורו בשנה; 110 אלף עובדים (1/6

מכלל העובדים בתעשייה) עוסקים במחקר. ביצוע המחקר הרפואי נעשה סביב הגלובוס ללא קשר למיקומה הפיסי של החברה המפת־ חת. דו"ח של משרד הבריאות שפורסם באחר־ נה מראה גידול של יותר מ-10% בהשקעות של התעשייה הרבי־לאומית במחקר קליני בישראל. אף אם נביא בחשבון את ההטיות המובנות של הדו"ח, מדובר במאות מיליוני שקלים שמתו־ רגמים לתרופות חדשניות למטופלים, חשיפה של חוקרים לטכנולוגיה המתקדמת בעולם והכנסות לבתי החולים ולמדינה.

למרות זאת, אסור להישאר שאננים מדי־ גות רבות מתחרות על הזכות לארח מח־ קרים רפואיים והנתונים מראים שהגידול בטורקיה, ביוון ובמדינות מזרח אירופה מהיר ומשמעותי. כדי להישאר אטרקטי־ ביים בזירה הבינלאומית על ישראל לה־ תייחס ברצינות לחסמים הביורוקרטיים שמגבילים את יכולת הצמיחה של ישראל בתחום המחקר הקליני ועלולים לגרום לי־ שראל לאבד את יתרונה בכיצוע מחקרים רפואיים למדינות נחששות ונמרצות יותר. הכותב הוא מנכ"ל פארמה ישראל, ארגון חברות התרופות מבוססות מחקר ופיתוח